

Der har siden merværdiafgiftslovens vedtagelse i flere tilfælde været fremsat krav fra erhvervslivets organisationer om, at § 3, stk. 2, blev bragt i anvendelse. Således har Entreprenørforeningen allerede umiddelbart før merværdiafgiftens ikrafttræden givet udtryk for, at det måtte anses for ønskeligt, at det blev pålagt de offentlige vejvæsener i alle tilfælde at svare afgift, også hvor der alene blev udført vejarbejde på den pågældende kommunes egne veje. Endvidere har en række organisationer inden for den grafiske branche henstillet, at det i medfør af § 3, stk. 2, blev pålagt ikke-grafiske virksomheder, herunder foreninger og offentlige institutioner, som ved hjælp af grafiske maskiner fremstiller varer til eget brug, at svare afgift af disse varer. — Endnu er der dog ikke i noget tilfælde fundet tilstrækkeligt grundlag for at indstille til finansministeren, at § 3, stk. 2, bringes i anvendelse.

3. Såfremt en kommunal institution afsætter varer til eller udfører afgiftspligtige ydelser for andre end den pågældende kommune selv for mere end 5.000 kr. og dermed bliver afgiftspligtig i medfør af § 3, stk. 1 c, er det ikke blot afsætningen, der skal svares afgift af. Afgiftspligten omfatter i så fald efter departementets opfattelse også de varer eller ydelser, der leveres til institutionens eller den pågældende kommunes eget brug. Denne såkaldte „afsmitningsregel“ følger af lovens § 11, stk. 1, hvorefter de registrerede virksomheders afgiftspligtige omsætning foruden leverancer mod betaling tillige omfatter varer og ydelser, som tages i anvendelse af virksomhedens indehaver. De kommunale organisationer har ikke kunnet tiltræde, jfr. punkt 4, at afsmitningsreglen finder anvendelse på kommunale virksomheder — dog bortset fra den såkaldte forsyningsvirksomhed (f. eks. gas, el, vand, varme), idet dennes primære funktion er afsætning til borgerne.

4. Kommunernes opfattelse af momsproblemerne er gengivet i et brev af 17. januar 1968 til finansministeren. Det hedder heri bl. a.:

„Når merværdiafgiften ikke i rimeligt omfang er neutral over for kommunernes dispositioner, skyldes det dels anvendelsen

af reglen i lovens § 11, stk. 1, og dels fortolkningen af § 3, stk. 1 c.

Reglen i lovens § 11, stk. 1, hvorefter de afgiftspligtige virksomheders og offentlige institutioners afgiftspligtige omsætning foruden leverancer mod betaling omfatter de af virksomheden fremstillede og forhandlede varer og ydelser, der tages i anvendelse af virksomhedens indehaver, anses af tolddepartementet for at indebære, at kommunernes leverancer til staten, andre kommuner eller private medfører afgiftspligt for de af kommunen til eget brug fremstillede varer og arbejdsydelser af samme art. Denne anvendelse af reglen på kommunerne er imidlertid efter disses opfattelse ikke rimelig, idet formålet med reglen alene er at forhindre erhvervsdrivende i at forsyne sig med afgiftsfrie varer fra egen virksomhed, men derimod ikke at belægge offentlig virksomhed med afgift. Desuden er der den helt afgørende forskel på reglens betydning henholdsvis for erhvervsvirksomheder og for kommuner, at de førstnævnte som følge af § 11 pålægges afgift af en ubetydelig biproduktion på grund af hovedproduktionens afgiftspligt, medens de sidste pålægges afgift af hovedproduktionen på grund af en ubetydelig afgiftspligtig biproduktion. Da hensynet til at undgå ubillig konkurrence fra kommunernes side over for det private erhvervsliv endvidere ikke ses at tale for, at reglen i § 11, stk. 1, opretholdes for kommunal virksomhed, skal man henstille, at anvendelsen begrænses således, at bestemmelsen ikke gælder for offentlige institutioner.

Hvad dernæst angår fortolkningen af § 3, stk. 1 c, peges på, at der ikke ved den af tolddepartementet anlagte fortolkning tages hensyn til, at visse kommunale fællesforetagender er i sameje mellem flere kommuner eller kommunale institutioner, hvorfor der ikke kan tales om „afsætning“ fra den institution, hvor fællesinstitutionen befinder sig, til de andre parthavere. Forholdet er ganske enkelt det, at man har sluttet sig sammen om løsning af en fælles opgave, og at man mellem sig deler udgifterne herved. Alene såfremt en sådan fælles institution afsætter varer eller tjenesteydelser til institutioner eller andre uden for samejekredsen, kan der efter de kommunale sammenslutningers opfattelse tales om „afsætning“. Man skal